

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/26241
G.K.122

Sayı : 64272063-610- 11 4 7 5
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/26241)

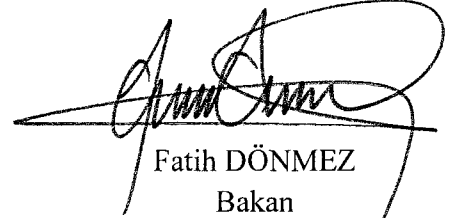
GÜNLÜDÜR
30 Nisan 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12.03.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.631915 sayılı yazınız.

Adana Milletvekili Sayın Kemal PEKÖZ'ün tarafıma tevcih ettiği 7/26241 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Fatih DÖNMEZ
Bakan

Ek : 7/26241 Esas Numaralı Önerge Cevabı (2 sayfa)

Sorular:

Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu'nun (TKİ) 2017 ve 2018 yıllarına ait Sayıştay Denetim Raporları TBMM'ye gönderilmiştir. Mevzuatlara göre Termik santral kurma şartlı rodövans sözleşmelerinde, birim fiyat belirlemede Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) kullanılması gerekirken, 15 Mart 2016 tarihinde TKİ Genel Müdür Mustafa Aktaş tarafından TKİ İşletme Dairesi Başkanlığı'na gönderilen yazı ile uygulama iptal edilerek termik santral kurma şartlı rodövans sözleşmelerinin tamamında Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketi (EPİAŞ)'ın belirlediği Piyasa Takas Fiyatı (PTF)'na geçilmiştir. Söz konusu uygulama ile kurumun gelir kaybına uğradığı ve henüz faaliyete geçmeyen diğer termik santrallerin de devreye girmesiyle 30 yıllık projeksiyonda kurumun çok daha önemli miktarlarda gelir kaybına uğrayabileceği Sayıştay denetçileri tarafından tespit edilmiştir.

Bu bağlamda;

- 2017 ve 2018 Sayıştay raporlarında yer alan “rodövans birim fiyatının yıllar itibariyle güncellenmesi sonucunda mevzuata aykırı olarak fiyat farkı verilmesi ve bundan dolayı kurumun zarara (gelir kaybına) uğratılması” bulgusu Sayıştay denetçileri tarafından “mevzuat hükümlerine ve hukuka aykırı olarak işlem yapıldığı mütalaa edilmektedir” diye yorumlanmıştır. Söz konusu mütalaa ile ilgili herhangi bir kurum yöneticisi hakkında soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatılmamışsa yasal gerekçesi nedir? Başlatılmış ise soruşturma ne aşamadadır?
- Rodövans sözleşmelerinde ve sözleşmelerin hazırlanmasına esas olan söz konusu mevzuatta, imza altına alınmış sözleşmelerde belirlenen rodövans birim fiyatının sonradan değiştirebilmesine yönelik bir hüküm bulunmamasına rağmen dönemin Genel Müdürü Mustafa Aktaş tarafından değiştirilmesinin yasal gerekçesi nedir?
- Sayıştay denetçileri rodövans sözleşmelerinde TÜFE yerine PTF esas alınarak yapılan hesaplama sonucu; AKSA Göynük Enerji Üretim A.Ş'den Bolu Göynük kömür sahalarında yapılan üretim dolayısıyla 2016'da 14 milyon, 2017'de 20 milyon 375 bin, 2018'de 25 milyon 231 bin TL, 2019 yılı Ocak-Mart döneminden ise 16 milyon 897 bin TL olmak üzere 76 milyon 582 bin TL eksik tahakkuk yapıldığını tespit etmiş ve bu eksik miktarın bu zamana kadarki ilave gelir kaybı ile yasal faizin ilgili firmalardan talep edilmesini önermiştir. AKSA Göynük Enerji Üretim A.Ş'den 76 milyon 582 bin TL ve eksik miktarın bu zamana kadarki ilave gelir kaybı ile yasal faizi talep edilecek midir?
- Sayıştay denetçileri rodövans sözleşmelerinde TÜFE yerine PTF esas alınarak yapılan hesaplama sonucu; Kolin Termik Santrali'nden kömür sahalarında yapılan üretim dolayısıyla 2019 yılı Ocak-Mart döneminde 2.804.760,63 eksik tahakkuk yapıldığını tespit etmiş ve bu eksik miktarın bu zamana kadarki ilave gelir kaybı ile yasal faizinin ilgili firmalardan talep edilmesini önermiştir. Kolin Termik Santrali'nden 2.804.760,63 TL ve bu eksik miktarın bu zamana kadarki ilave gelir kaybı ile yasal faizi talep edilecek midir?
- Fiyat farkı uygulamasının Maden Kanunu'nun 29'uncu maddesi gereği yeraltı işletmelerine uygulanacağı hüküm altına alındığından Kolin termik santralinin enerji üretiminde kullandığı kömürü açık ocaklardan temin etmesi nedeniyle verilen fiyat farkları uygulamasına son verilecek midir? Bu uygulamadan doğan fiyat farkları Kolin Termik Santrali'nden tahsil edilecek midir?
- Sözleşmelerde rodövans birim fiyat güncellemelerinde kullanılacağı hüküm altına alınan ÜFE endeksinin 2016 yılından itibaren kullanılan PTF'nin kullanılmasından vazgeçilerek Kurum menfaatine olan ÜFE'ye göre fiyat güncellemelerinde tekrar dönmeyi planlıyor musunuz?
- “Rodövans birim fiyatının yıllar itibariyle güncellenmesi sonucunda mevzuata aykırı olarak fiyat farkı verilmesi ve bundan dolayı kurumun zarara (gelir kaybına) uğratılması” bulgusu 2017 Sayıştay Denetim Raporunda yer almasına ve Sayıştay denetçileri tarafından “mevzuat hükümlerinde ve hukuka aykırı olarak işlem yapıldığı mütalaa edilmektedir” diye yorumlanmasına rağmen uygulama neden devam ettirilmekte ve KTİ zarar uğratılmaktadır?

Cevaplar:

Termik santral projelerinin 30 yıllık bir dönemi kapsıyor olması, ihalelerin yapıldığı dönemde EPIAŞ'ın olmaması ve Enerji Piyasaları Anonim Şirketi Teşkilat Yapısı ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmeliğin 1 Nisan 2015 tarihli ve 29313 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmesi, elektrik piyasasının serbest bir piyasa olması ve ayrıca, enerji sektöründe faaliyet gösteren diğer bir kamu kurumu olan Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün; 21.02.2015 tarihli ve 29274 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasasında Üretim Faaliyetinde Bulunmak Üzere Su Kullanım Hakkı Anlaşması İmzalanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin, "Hidroelektrik kaynak katkı payı teklifinin verilmesi ve güncellenmesi" başlıklı 11 inci maddesinin 6 ncı bendindeki "Bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden önce imzalanan Su Kullanım Hakkı Anlaşmalarında yer alan K1 tanımı esas üretim yılında gerçekleşen yıllık ortalama piyasa takas fiyatı şeklinde uygulanır." Şeklindeki değişikliği mevzuatlarına yansıtması da bu hususta örnek alınarak rödovans sözleşmelerindeki birim fiyat güncellemelerinin ÜFE yerine EPIAŞ piyasa takas fiyatı artışlarına göre güncellenmesi için karar alınmış ve bu karar tüm termik santral kurma şartlı rödovans sözleşmeleri için uygulanmıştır.

Bu uygulama başladıktan sonra 2016 yılında, eski sözleşmeye göre daha az rödovans geliri elde edilmişken 2017, 2018 ve 2019 yıllarında bu seyir tersine dönerek TKİ ve dolayısıyla da kamu, eski uygulamaya göre daha fazla rödovans geliri elde etmiştir. Ancak Sayıştay Başkanlığınca hazırlanan raporlarda bu değişikliğin uygun bulunmaması sebebiyle TKİ tarafından uygulamaya konulan sözleşme değişikliklerinin iptal edilerek ilk sözleşme koşullarından rödovans tahakkuklarının gerçekleştirilmesine yönelik çalışmalar başlatılmıştır.

Geriye dönük olarak fiyat farkı uygulamasına son verilmiş olup, uygulamadan doğan fiyat farkına yönelik tahsilatlar yapılmıştır.